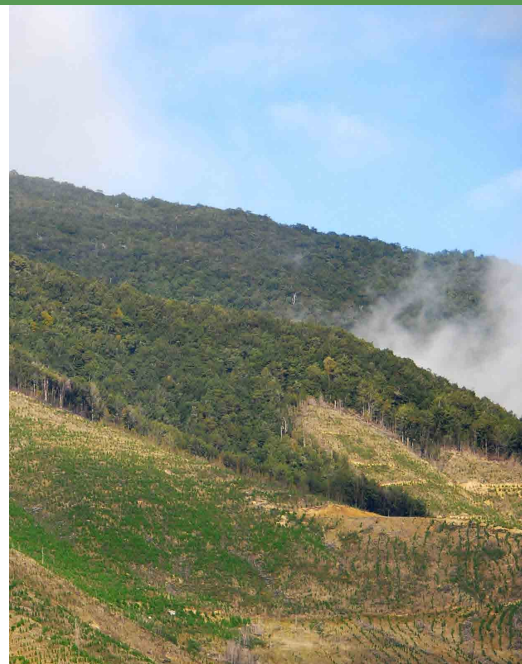

Mežu izciršana

Meži ir būtiski dzīvībai uz Zemes, un tie aizņem apmēram 30% no meža globālā zemes platība (FAO 2015). Tie nodrošina lielu daļu no bioloģisko daudzveidību un tiem ir liela nozīme CO₂ piesaistē.

Galvenais mežu izciršanas cēlonis ir mežu pārvēršana par zemi lauksaimniecības. Vēsturiski mežs vispirms pazuda ziemeļu valstīs, bet tagad apdraudēti ir tropu meži.

Mežu izciršana Tasmānijā, Martins Vegmans

Ļoti veca prakse

Aizvēsturisks cilvēks dzīvoja mežā vai ļoti tuvu tam, kas klāja visos kontinentos. Mednieki: vācēji, dzīvojuši vīrieši resursi, ko tā viņiem nodrošināja: dzīvnieki, augi, savvaļas augļi un ogas. Mežu iznīcināšana, īpaši ar ugunsgrēkiem, sākās neolītā līdz ar lauksaimniecības atklāšanu, praktiski vienlaikus in vairāki pasaules reģioni: Tuvie Austrumi un Vidusjūras apkārtnē, Ķīna, Meksika... Lai būtu aramzeme, vīrieši dedzina un iztīrīti, bet ierobežotā veidā toreizējo populāciju mērogā.

Šis process gadsimtu gaitā pieaug, īpaši viduslaikos Eiropa ar mūkiem, kas atgrūdis mežainās teritorijas labums no labības un pļavām. Kārļa Lielā laikā (XI gs.) vairāk nekā 1000 klosteru kopienas apmetas mežā un piedalās tajā lieli izcirtumi. Zemnieki pievienojas klīringa mūkiem un labība paplašinās, kaitējot mežam, līdz tādām līmenim, kāds bija kara sākumā Pirms simts gadiem (14. gadsimtā) Francija bija mazāk mežaina nekā mūsdienās.

No 16. līdz 18. gadsimtam Francijā mežs tika pārmērīgi izmantots: kuģu būve, kokogles metalurģijai un atbalsta koksni raktuvēm dzelzs un ogles; mežu platība ir samazinājusies līdz mazāk nekā 9 milj no hektāriem. 19. un 20. gadsimta beigās vērienīgi mežu atjaunošanas darbi (Landes de Gascogne) ļaus mums atgriezties apgabalā, kas ir izveidots šodien 16 miljonu hektāru jeb 29% no valsts teritorijas.

Lai atcerētos

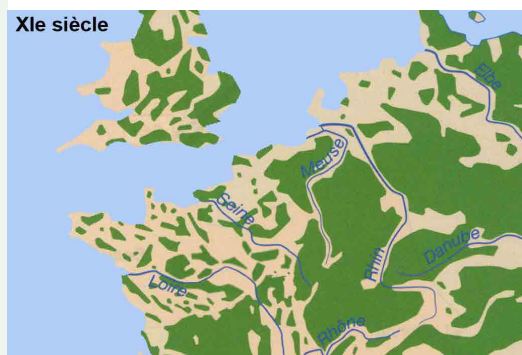
Kopš aizvēsturiskiem laikiem koks ir bijis plaši izmantots materiāls apkurei, instrumentu izgatavošana un celtniecība (mājas, laivas), bet pirmais Mežu izciršanas cēlonis joprojām ir vajadzība pēc zemes audzēšanai un lopkopībai.

Pjērs de Ronsārs 16. gadsimtā paņēma meža aizsardzība savā reģionā.

"Klausies, mežstrādni, apturi mazliet roku!
Tie nav meži, kurus tu nomet;
Vai tu neredzi asinis, kas spēcīgi pil,
Nimfas, kas dzīvoja zem cietās mizas?
Slepkavnieciska zagli, ja tiek pakārts,
Lai izlaupītu mazvērtīgu laupījumu,
Cik daudz ugunsgrēku, dzelžu, nāves un ciešanas
Vai esi pelnījis, nelietis, nogalināt mūsu dievietes?"

"Pret mežizstrādātājiem Gastīnes mežs"

Pjērs de Ronsārs (1524-1585)

Izcirtumi, Aleksandrīns

Mūsdienu paātrinājums

Mūsdienu mežu izciršana dažādos kontinentos ir ļoti atšķirīga, un tai ir vairāki iemesli.

Ziemeļu puslode

Tieši Vidusjūras tipa reģioni pēc ugunsgrēkiem ir visvairāk skarti un kuri ir redzējuši savas koku sugas Pēdējie pazūd par labu maquis vai krūmājiem.

Par to liecina ļoti lielle ugunsgrēki Portugālē vai Grieķijā pēdējā desmitgadē un nesen gadā Kalifornijā pēc ļoti smaga sausuma un nekontrolētas būvniecības pārāk tuvu mežainām teritorijām. Mēs varējām arī šeit un tur atzīmēties dažu iedzīvotāju pārmērīgu izmantošanu, lai apgādātu kokrūpniecības nozares (papīra rūpnīca).

Dienvidu valstis

Tieši dienvidu puslodē mežu izciršana izpaužas dramatiskā veidā. atzīmēties. Tas vienmēr rodas no vīriešu neapdomīgās rīcības pret viņu dabiskā vide. Tādējādi mēs esam spējuši novērot mežu pārmērīgu izmantošanu tropu apgabalā dārgmežiem, piemēram, Taizemē, kas piedzīvoja pazušāņu sugas, piemēram, Tek.

Tas, ko mēs saucam par kurināmā krīzi, ir acīmredzams daudzos nabadzīgās valstīs, īpaši Subsahāras Āfrikā. Populācijas lauku un dažkārt piepilsētu iedzīvotāji novāc koksni ēdiena gatavošanai pārtiku, kas tiek sadedzināta ļoti zemas efektivitātes krāsnīs, vai par kokogļu ražošanu.

Šī koksnes kolekcija tiek veikta, neievērojot dabisko koksnes atjaunošanās ciklu. mežaudzes. Tie galu galā pazūd, dodot ceļu degradētās teritorijās, kur pārmērīga ganīšana noved pie sterilitātes augsnes, kas nav piemērotas cilvēka darbībai (pārtuksnešanās parādība).

Mežu iznīcināšana, lai tos aizstātu ar rūpnieciskām kultūrām intensīvā lauksaimniecība pašlaik ir galvenais ekosistēmu degradācijas cēlonis dienvidu valstīs. Tradicionāli vīrieši aizdedzina mežu ierīkot aramzemi, lai pabarotu savus tuviniekus, bet Attiecīgās vietas bija ierobežotas.

Kopš kolonizācijas laikiem Āfrikā, Āzijā un Dienvidamerikā, šī pati parādība attīstās ļoti plašā mērogā, lai to kultivētu eksporta produkti: kakao, kafija, tēja, zemesrieksti, ananāsi...

Malka, Annija Spratta

Mežu izciršana, Mets Cimmermans

Tasmānija, Martins Vegmans

Jaunākie un dramatiskie piemēri

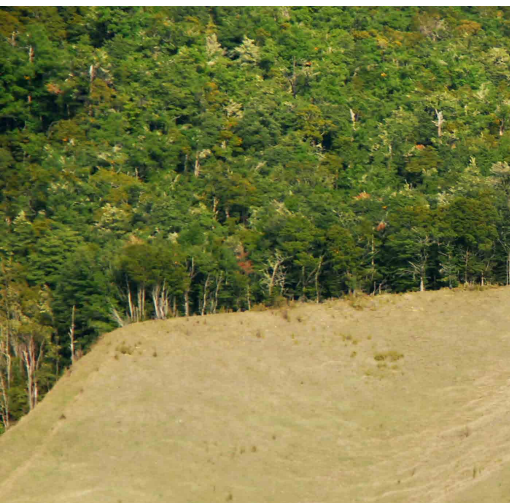
Visos minētajos gadījumos mitri meži un ļoti daudzveidīgas ekosistēmas, kas nodrošina ļoti plašu faunas dažādību savvaļas un ļoti bagāta flora, pazūd. To vietā ir plašas kultivētas platības vai pļavas, daudzas nabadzīgāki faunas un floras ziņā un dažreiz tuksnesī.

Orangutans Indonēzijā, Pxhere

Indonēzijā un Malaizijā tiek iznīcināti tropiskie lietuss meži un aizstāts ar palmu eļļas plantācijām. Indonēzija ir piedzīvojusi laikā ievērojami ugunsgrēki pēdējo 30 gadu laikā. 5 miljoni hektāru 1983. gadā iznīcināta Borneo salā, t.i., Beļģijas, Luksemburgas un no Holandes daļas. 1998. gadā lielie uzņēmumi, iespējams apzināti izraisīja milzīgus ugunsgrēkus aptuveni 10 miljonu hektāru platībā lai paplašinātu savas eļļas palmu plantācijas.

Indonēzijā tagad labi zināms kokosriekstu eļļas pagarināšanas ilustrācija palma, kas kaitē mežam, ir pērtiķu (Orang-utan) pazušana, pēc viņu tradicionālās dzīvotnes iznīcināšanas.

Mežu izciršana, Martin Wegmann

Brazīlijas Amazone tiek izpostīta, lai radītu vietu ekstensīvai lopkopībai vai sojas pupu audzēšanai. Amerikas pamatiedzīvotāju populācijas, kas dzīvo šajā mežu no savas teritorijas dzenā agrorūpniecības uzņēmumi un jāmeklē patvērums arvien tālāk, tālāk no šīm jaunajām aktivitātēm. Amazon ir lielākais bioloģiskās daudzveidības rezervuārs pasaulē. Šīs ekosistēmas nepārtraukta mežu izciršana būtu viena no visvairāk lielas ekoloģiskas katastrofas, kas varētu notikt 21. gadsimtā. Ļoti satraucošs ir lielākās telpas pazušanas risks planētas tropiskie meži ar plašām primitīvu mežu platībām, kas cilvēki nekad nav bijuši kolonizēti.

Madagaskara skaidri ilustrē ekoloģisko katastrofu, ko izraisa mežu izciršana. Madagaskaras salu kontekstā dzīvoja dzīvnieku un augu sugas unikāls pasaulē; viņi pazuda par labu savannai, citi bija aizstāj ar eksporta kultūrām; divas trešdaļas Madagaskaras teritorijas šodien sastāv no nabadzīgām augsnēm, kurās ir izkaisīti augi, vai atklāti sakot kails.

Mežu izciršana Amazonē, Brazīlijā © Google Earth

Arī Āzijā spiediena dēļ mežu izkliede ir ievērojama demogrāfisks. Ķīna savus mežus iznīcina kopš seniem laikiem un vairs nav tikai 8% mežu platību. Arī Austrālijā notiek mežu izciršana kas tikai nesen ir veikusi pasākumus, lai aizsargātu savus pirmatnējos mežus no izcila ekoloģiskā nozīme.